

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Openbaar vervoer en spoor (OVS)
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Amsterdam, 2 december 2024

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij vraag ik uw aandacht voor onderstaande reactie van Port of Amsterdam op de voorgenomen wijziging 'besluit capaciteitsverdeling dienstregelingsjaar 2027'.

Efficiënt en betrouwbaar spoorgoederenvervoer is van niet te onderschatten belang voor het vestigingsklimaat voor bedrijven en terminals in het Amsterdam Noordzeekanaalgebied, en onmisbaar in de maatschappelijke opgaven op het gebied van duurzame economie, circulariteit en energietransitie.

Port of Amsterdam kijkt kritisch naar het voorstel van het Ministerie van I&W om de minimumbedieningsniveaus voor het internationaal personenvervoer op de HSL (route naar Brussel, Parijs en Londen) en Amsterdam-Oldenzaal grens (route naar Berlijn) te verhogen.

Port of Amsterdam constateert dat ook in het voorliggend voorstel het spoorgoederenvervoer ondergeschikt wordt gemaakt aan dat van het personenvervoer per spoor. Dit doet naar mening van Port of Amsterdam geen recht aan het maatschappelijk en economisch belang van het spoorgoederenvervoer.

Spoorgoederenvervoer speelt een cruciale rol in de logistieke ketens voor energie, industrie en handel. Port of Amsterdam roept het Ministerie van I&W dan ook op om bij de capaciteitsverdeling op het gemengde net het belang van goederentreinen minstens gelijk te laten wegen, zeker als reizigers aanvaardbare alternatieve reismogelijkheden hebben.

Het huidige minimumbedieningsniveau (zowel in dal als spits) door Amsterdam Centraal station én station Amsterdam Sloterdijk voor goederentreinen is een kritische ondergrens voor de bereikbaarheid per spoor van het Amsterdam Noordzeekanaalgebied met het achterland. Het voorstel om de minimumbedieningsniveaus voor personenvervoer te verhogen mag niet ten koste gaan van dit minimumbedieningsniveau en de hoognodige ad hoc capaciteit voor goederentreinen. Port of Amsterdam vraagt het Ministerie van I&W hoe dit gewaarborgd wordt.

In het voorstel wordt niet expliciet opgenomen op welk specifiek Amsterdams station de minimumbedieningsniveaus gelden. Port of Amsterdam veronderstelt dat de minimumbedieningsniveaus voor het spoorgoederenvervoer dus gelden voor al het goederenvervoer door de diverse Amsterdamse stations van/naar zowel het emplacement Amsterdam Westhaven als voor treinen van/naar het emplacement Amsterdam Houtrakpolder en ziet dit graag door het Ministerie van I&W bevestigd om misverstanden te voorkomen.

Op baanvak Amsterdam – Amersfoort – Oldenzaal grens is er geen minimum bedieningsniveau voor spoorgoederenvervoer in de spits. Gezien de voorgenomen verhoging van het minimumbedieningsniveau van het reizigersvervoer op dit baanvak acht Port of Amsterdam het noodzakelijk om dit voor het spoorgoederenvervoer ook te doen om verdere verdringing van het

spoorgoederenvervoer te voorkomen en de bereikbaarheid per spoor van het Amsterdam Noordzeekanaalgebied - de vierde grootste haven van Europa en zijn industrie, handelsbedrijven en (multimodale) terminals - 24/7 afdoende te waarborgen. Port of Amsterdam is benieuwd naar de reactie van het Ministerie I&W in deze.

Binnen Programma Hoogfrequent Spoor (PHS) is groei van het spoorgoederenvervoer, voor corridors zonder minimumbedieningsniveau, geborgd door de introductie van zogenoemde "maatwerkpaden". Bedoeling van dit maatwerk is dat wanneer een goederentrein moet rijden, de reizigersdienst daarop wordt aangepast. Ook in Toekomstbeeld Openbaar Vervoer (TB OV) is dit een uitgangspunt. Het maatwerk moet echter nog steeds worden geregeld in het Besluit Capaciteitsverdeling. Port of Amsterdam vraagt het Ministerie van I&W om de uitwerking van maatwerk expliciet op te nemen in het voorliggende voorstel.

Voor zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de aangeboden spoorcapaciteit voor het spoorgoederenvervoer sluit Port of Amsterdam zich aan bij de reactie van RailGood en DB Cargo. Op de Brabantroute en de route naar Bad Bentheim is de capaciteit en de kwaliteit onvoldoende om de verwachte ontwikkeling van het spoorgoederenvervoer te faciliteren. Port of Amsterdam is benieuwd naar de reactie van het Ministerie van I&W in deze.

Port of Amsterdam onderschrijft het belang om te komen tot meer flexibiliteit in de capaciteitsverdeling en het introduceren van schuifruimte voor ProRail. Dit kan een eerste stap zijn op weg naar de invoering van Time Table Redesign (TTR). Spoorgoederenvervoer is voor het overgrote deel internationaal. In die zin benadrukt Port of Amsterdam dat de regelgeving qua capaciteitsverdeling in Nederland in lijn dient te zijn met de vernieuwde TEN-T verordening die ingaat op de invoering van TTR. Port of Amsterdam ondersteunt de oproep van DB Cargo aan het ministerie van I&W om in lijn met EU-richtlijn 2012/34 en de concept EU-verordening Capaciteitsverdeling Spoorweginfrastructuur, de volgende wijzigingen mee te nemen:

- Artikel 13 lid 1 laten vervallen en het percentage ad-hoc capaciteit in artikel 13 lid 2 te verhogen. Ofwel, het minimumbedieningsniveau moet ook gelden voor spoorgoederenvervoer dat niet in de jaardienstaanvraag wordt gedaan. Dit zou invulling geven aan het Europees afgesproken basisprincipe van TTR.
- De prioritering zoals opgenomen in artikel 10 vervangen door een afweging op maatschappelijke waarde. De huidige prioritering is in strijd met EU-richtlijn 2012/34 en discrimineert het spoorgoederenvervoer.

Port of Amsterdam is benieuwd naar de reactie van het Ministerie van I&W in deze.

Tenslotte sluit Port of Amsterdam zich aan bij de opmerkingen van RailGood over het voorstel om meer regie en schuifruimte bij ProRail neer te leggen. Deze verantwoordelijkheid veronderstelt dat ProRail zich optimaal zal inzetten om in de marktbehoefte van spoorgoederenvervoerders te voorzien. Port of Amsterdam vraagt het Ministerie van I&W een methodiek te ontwikkelen waarbij transparant en objectief wordt beoordeeld in hoeverre ProRail in de doelstellingen slaagt voor het spoorgoederenvervoer.

Met vriendelijke groet,

Port of Amsterdam,
Namens deze, drs. Rob JH Smit, lid van de spoorgoederentafel.